

závěrům mu nepříznivým. Stížnost je tudíž, pokud vytýká rozsudku zmatečnost podle § 281, čís. 4 tr. ř., zřejmě bezdůvodná. Dále uplatňovaný důvod zmatečnosti čís. 9 písm. a) neprovádí po zákonu a dlužno ji v tomto směru pokládati za neprovedenou. Bylo proto zmateční stížnost zavrhnouti.

### Čís. 3113.

**Porušení předpisu § 151 čís. 3 tr. ř. výsledkem slabomyslné osoby není zmatkem čís. 4 § 344 tr. ř., doznal-li obžalovaný čin (§ 127 tr. zák.).**

Pojem »bezvědomí« je v § 127 tr. zák. postaven na roveň pojmu »bezbrannosti«; mimomanželská soulož s osobou ženskou, která jest v tom neb onom stavu, jest podrobena témuž zákonnému trestu.

(Rozh. ze dne 12. března 1928, Zm II 2/28.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného proti rozsudku porotního soudu v Olomouci ze dne 27. října 1927, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem násilného smilstva podle § 127 tr. zák.

### Důvody:

Zmateční stížnosti dlužno přisvědčiti, pokud, dovolávajíc se důvodu zmatečnosti čís. 4 § 344 tr. ř., namítá, že Eliška Z-ová neměla býti vzhledem k předpisu § 151 čís. 3 tr. ř. vůbec slyšena jako svědkyně. Bylať již v četnickém oznámení a jemu připojeném lékařském vysvědčení jakož i svým otcem, svědkem Martinem Z-em, označena jako osoba slabomyslná, duševně zcela zaostalá, naprosto nechápavá, duševně naprosto degenerovaná a také podle posudku soudních znalců lékařů, jimiž byla vyšetřována za přípravného řízení, jde o osobu duševně zaostalou, slabomyslnou. Ke hlavnímu přelíčení dostavila se podle záznamu v jednacím protokole, jsouc slabomyslná, v průvodu svého otce a jeho pomocí učinila také podle dalšího záznamu údaje ve smyslu § 166 (248) tr. ř.; ve věci samé pak vypovídala jako v řízení přípravném a připojila také některé dodatky, nejsouc však, jak se v protokole dále uvádí, schopna souvislé výpovědi. Také v protokole o jejím výslechu v řízení přípravném je o ní poznamenáno, že souvislých odpovědí nedává, složitějších pojmů vůbec nechápe, že veškeré dotazy zodpovídá velmi obtížně a musí na vše býti tázána několikrát; že hledí strnule a bez zájmu k zemi, že není s to vyjádřiti své myšlenky ve větách a činí dojem dívky duševně omezené. Všechny tyto zjevy mohly a měly porotnímu soudu dáti bezpečně poznati, že Eliška Z-ová je osobou pro svůj duševní stav nezpůsobilou vypověděti pravdu, takže podle § 151 čís. 3 tr. ř. nesmí býti pod zmatečností slyšena jako svědkyně. Než přes to nelze zmateční stížnosti přiznati úspěch. Neboť podle předposledního odstavce § 344 tr. ř. nemohou důvody zmatečnosti, uvedené tam pod čís. 3—6, býti uplatňovány ve prospěch obžalovaného, je-li nepochybně

zjevno, že porušení formy nemohlo na rozhodnutí působiti způsobem obžalovanému nepříznivým. V souzeném případě nedoznal obžalovaný porušením předpisu § 151 čís. 3 tr. ř. žádné újmy; vždyť sám skutky, kladené mu za vinu, doznal jak četnictvu tak při svých soudních výsledcích; přiznal, že souložil s Eliškou Z-ovou počínaje podzimem roku 1925 opět, podle svého údaje u hlavního přelíčení asi 27 krát. Z počátku sice tvrdil, že ji za slabomyslnou nepovažuje, při hlavním přelíčení však prohlásil výslovně, že věděl, že je slabomyslná a že mu bylo také známo, že se »to« s takovou osobou, požívající zvláštní ochrany zákona, dělati nesmí. Obžalovaný doznal tedy, že si byl vědom významu a dosahu, ba trestnosti svého jednání. Neodpovídá tudíž skutečnosti tvrzení stížnosti, že se výrok porotců a rozsudek zakládaly buď vůbec nebo hlavně na svědecké výpovědi Elišky Z-ové, že tedy v souzeném případě nebylo lze použití ustanovení předposledního odstavce § 344 tr. ř.

V zásadě je stížnost v právu také, pokud, rozlišujíc při provádění důvodů zmatečnosti čís. 6 a 7. § 344 tr. ř. mezi zákonnými pojmy (§ 127 tr. zák.) »bezbrannosti« jako naprosté (fysické) nezpůsobivosti klásti odpor, a »bezvědomí« jakožto naprosté nezpůsobivosti ke vnímání zevních příběhů, dovozuje, že v souzeném případě, v němž přicházela v úvahu mimomanželská soulož s osobou, která byla bez přičinění pachatelova bez sebe (v bezvědomí), — neměla býti na obžalovaného vznesena obžaloba pro souložení s Eliškou Z-ovou jako s osobou bezbrannou. Věcně však dlužno námitku stížnosti označiti jako bezpodstatnou. Zjev posléze zmíněný dochází vysvětlení v důvodech obžalovacího spisu, v nichž se uvádí, že lékaři (znalci) prohlásili řečenou za osobu slabomyslnou a duševně bezbrannou. Také soudní znalci lékaři, slyšení při hlavním přelíčení, uvedli ve svém posudku, že je Eliška Z-ová duševně bezbrannou ve smyslu § 127 tr. zák., když byli bezprostředně před tím prohlásili, že je duševně značně slabomyslná, byť ne úplně blbá, v zápětí pak se podrobněji vyslovili v ten rozum, že tu jde o těžkou slabomyslnost, že řečená nezná mravních a právních představ, že žije životem animálním a že byla při činech na ní páchaných zbavena rozumu a vůle. Že by tyto zjevy, zjištěné soudními znalci, naplňovaly zákonného pojmu bezvědomí, stížnost nepopírá, naopak výslovně to tvrdí. Pojem ten je však v § 127 tr. zák. postaven v každém ohledu úplně na roveň tamtéž se vyskytujícímu pojmu bezbrannosti, zejména je mimomanželská soulož s osobou ženskou, která jest v tom neb onom stavu, podrobena témuž zákonnému trestu tak, že stěžovatel nebyl tím, když porotní soud dal porotcům hlavní otázku ve smyslu obžaloby, postaven v žádném směru hůře než, kdyby byla porotcům dána otázka na stav bezvědomí nebo dokonce alternativně na bezbrannost nebo bezvědomí, což zmateční stížnost označuje výslovně jako postup prý nejsprávnější (předposlední odstavec § 344 tr. ř.). Formulováním hlavní otázky ve smyslu obžaloby bylo úplně vyhověno předpisu § 318 tr. ř. a ve zmateční stížnosti není vůbec uvedeno, tím méně pak doličeno, který z předpisů §§ 318-323 tr. ř. byl postupem porotního soudu hlavní otázkou porušen. Že za vyličeného stavu věci může býti tím méně důvodně vytýkáno porušení předpisu § 267 tr. ř., je na bledni. Také důvody zmatečnosti čís. 6 a 7. § 344 tr. ř. uplatňuje tudíž stížnost

zřejmě neprávem. Tím však padá též důvod zmatečnosti podle čís. 8 § 344 tr. ř., nehledíc ani k tomu, že právní poučení, nebyvši podle záporného v tom směru protokolu o hlavním přelíčení protokolováno, nepřipouští ani možnosti přezkoumání zrušovacím soudem.

### Čís. 3114.

Př zkoumání otázky, zda jisté proti úředníku pronesené obvinění tvoří skutkovou podstatu zločinu utrhání na cti podle § 209 tr. zák., musí býti vzhledem k rozmanitosti možných služebních poklesků státního úředníka bedlivě zkoumáno, zdali obžalovaný svým projevem skutečně dotčeného vinil ze zločinu, t. j. zdali uvedl ve spojitosti s jeho osobou vymyšlené skutečnosti, zakládající skutkovou podstatu nějakého zločinu netoliko po objektivní, nýbrž i po subjektivní stránce.

Ke skutkové podstatě zločinu podle § 101 tr. zák. nestačí, že úředník zneužil moci sobě svěřené na škodu státu, nýbrž se vyhledává kromě toho, by tak učinil též v úmyslu, by stát poškodil.

(Rozh. ze dne 14. března 1928, Zm II 78/28.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl v neveřejném zasedání zmateční stížnosti obžalovaného proti rozsudku zemského trestního soudu v Brně ze dne 2. ledna 1928, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem utrhání na cti podle § 209 tr. zák., zrušil napadený rozsudek v celém rozsahu jako zmatečný a věc vrátil soudu první stolice, by ji znovu projednal a rozhodl.

### Důvody:

Napadeným rozsudkem byl obžalovaný uznán vinným zločinem utrhání na cti podle § 209 tr. zák., spáchaným tím, že v anonymním podání ze dne 9. dubna 1926 křivě vinil revidenta důchodkové kontroly Josefa B-a a vrchního berního správce Karla T-a ze zločinu zneužití úřední moci a ze zločinu brání darů ve věcech úředních. Jde tu o vinění státních úředníků z poklesků s jejich úřední činností souvisejících a nutno si uvědomiti, že takové úřední poklesky mohou býti rázu dosti různého. Nejhrubším zaviněním tu bude jednání, jež zahrnuje v sobě skutkové znaky zločinu, tudíž v souzeném případě s hlediska § 101 tr. zák. jednání pozůstávající v tom, že úředník zneužil moci sobě svěřené v úmyslu, by způsobil státu nebo někomu jinému škodu, a s hlediska § 104 (případ druhý) tr. zák. činnost zračící se v tom, že se úředník dal při obstarávání svých úředních prací svěsti darem ke stranictví, tudíž přijal nebo si dal slíbiti dar v souvislosti se svou úřední činností, nikoli tedy snad teprve po jejím výkonu. Tyto skutky, obzvláště co se týče přijetí darů, mohou pak přecházeti za jistých okolností v podstaty přečinu nebo přestupků podle zákona ze dne 3. července 1924, čís. 178 sb. z. a n. o úplatkářství. Kromě toho je posléze možno, že nepřistojné jednání úředníka vůbec nenaplnuje skutkovou podstatu činu po-